Data publikacji: 11.09.2023

Pogrzeb Wincentego Cebuli – bohatera z Jadownik

W Jadownikach odbyły się uroczystości pogrzebowe Wincentego Cebuli, żołnierza Batalionów Chłopskich, który w styczniu 1944 roku zginął z rąk niemieckiej policji. Pochówek zorganizowany został przez krakowski oddział Instytutu Pamięci Narodowej oraz wojewodę małopolskiego.

Msza pogrzebowa została odprawiona w kościele pw. św. Prokopa Opata, po czym szczątki poległego bohaterską śmiercią żołnierza odprowadzono na parafialny cmentarz. W uroczystościach uczestniczyli między innymi członkowie rodziny Wincentego Cebuli, przedstawiciele władz samorządowych różnych szczebli, służb mundurowych oraz organizacji o charakterze patriotycznym, a także delegacje miejscowych szkół, harcerze ze Szczepu Czarnego im. Bohaterów Państwa Podziemnego oraz mieszkańcy Jadownik na czele z sołtysem Jarosławem Sorysem. IPN reprezentowali naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa dr Maciej Korkuć oraz zastępca dyrektora krakowskiego oddziału dr Michał Wenklar, który na zakończenie uroczystości przekazał na ręce rodziny pamiątkowy portret ich przodka. Władze

samorządowe gminy Brzesko reprezentowali przewodnicząca Rady Miejskiej Maria Kądziołka oraz sekretarz Gminy Stanisław Sułek.

Na szczątki Wincentego Cebuli natrafiono przypadkiem. 5 września 2018 roku w toku prokuratorskiego śledztwa prowadzonego przez IPN na cmentarzu parafialnym w Brzesku wykonywane były prace zmierzające do odnalezienia szczątków trzech partyzantów, którzy mieli być tutaj pochowani przez służby komunistyczne (wcześniej przez nie zamordowane). Podczas poszukiwań wydobyto zakopaną w ziemi strzaskaną i oddzieloną od reszty ciała kość ramieniową. W jej identyfikacji pomogła rodzina, a jej sugestie potwierdziły badania genetyczne.

Po blisko pięciu latach od tego wstrząsającego odkrycia, 8 marca 2023 roku oficjalnie ogłoszono nazwiska 20 osób, których szczątki zostały odnalezione i zidentyfikowane w ramach działań Instytutu Pamięci Narodowej. Na tej liście figurował związany z ziemią brzeską Wincenty Cebula – członek Batalionów Chłopskich. Uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych rodzinom ofiar, które zginęły w wyniku działań terroru komunistycznego i zbrodni niemieckich, odbyły się w Belwederze. Bohaterowi z Jadownik oddano hołd podczas pogrzebu, który odbył się 9 września 2023 roku. Poniżej przypominamy notę biograficzną opublikowaną na stronie www.krakow.ipn.pl.

Wincenty Cebula urodził się 28 września 1922 roku w Jadownikach jako syn Franciszka i Marii z domu Tyka. Podczas II wojny światowej wstąpił do działającej w okolicach Brzeska konspiracji ludowej zasilając struktury Batalionów Chłopskich. Był zaangażowany w działalność grupy kierowanej przez Józefa Topolskiego „Szpaka", dowódcę drużyny w miejscowej placówce BCh, która zajmowała się m.in. udzielaniem pomocy Żydom poprzez przerzucanie żywności na teren getta w Brzesku, a później także pomoc ukrywającym się poza jego murami Żydom. Oprócz Topolskiego i Cebuli w działaniach tych uczestniczyli jeszcze m.in. Józef Hudy, Stanisław Czarnecki, Wincenty Tyka i Jan Marmuł.

W styczniu 1944 roku w Jadownikach zginął z rąk niemieckiej policji Franciszek Cebula, ojciec Wincentego – według relacji, rozstrzelany w zastępstwie za nieobecnego syna. On sam zaś został postrzelony przez niemieckich żandarmów na ulicach Brzeska, prawdopodobnie także w styczniu 1944 roku, a następnie zmarł lub został dobity w brzeskim szpitalu.

Prace poszukiwawcze IPN na cmentarzu parafialnym przy ulicy Ogrodowej w Brzesku przeprowadzono we wrześniu 2018 r. w ramach śledztwa prokuratorskiego OKŚZpNP IPN w Krakowie. Ich celem było odnalezienie szczątków trzech partyzantów antykomunistycznego podziemia poległych w 1948 r., którzy mieli zostać pochowani na tym cmentarzu. Prace rozpoczęto od terenu wskazywanego jako możliwe miejsce ich pochówku, w pobliżu dawnej kostnicy, gdzie po latach umieszczono symboliczne upamiętnienie. Natrafiono jednak na szczątki ludzkie spoczywające wzdłuż cmentarnego muru, przy których zachowały się fragmenty gumy. Mogły to być pozostałości prowizorycznych opasek zaciskowych tamujących krwawienie. Zauważono także, że lewa kość ramieniowa była strzaskana i amputowana. Po zakończeniu prac, dzięki wskazaniom rodziny, udało się powiązać odnalezione szczątki z historią Wincentego Cebuli. Według relacji rodzinnych został on ranny w ramię podczas ucieczki przed żandarmerią niemiecką, po czym trafił do szpitala w Brzesku, gdzie zmarł lub został dobity. Pochowano go następnie pod murem cmentarza parafialnego w Brzesku. Badania genetyczne potwierdziły, że odnaleziono szczątki Wincentego Cebuli, członka Batalionów Chłopskich z Jadownik.

Źródło: https://www.brzesko.pl/aktualnosc/86900,pogrzeb-wincentego-cebuli-bohatera-z-jadownik

Data wydruku: 2026-11-24 21:28:05